

שיעור 2

מספר השורות בגט ומשמעותו לענין הגט והלכותיו

נעסוק היום בעזרת ה' בענין כללי המופיע בתוס' בתחילת פרקנו והוא השאלה הלכאורה צדדית מהו מספר השורות שכותבים בגט. נראה מדברי הראשונים והאחרונים בענין ונדון דרכם בשאלות כלליות הנוגעות לגט ולעניינו.

מקור הדברים ושיטות הראשונים

- ראה תוס' ד"ה 'המביא גט'. בנימוקים השונים שהביא וראה את דברי המהרש"א בענין .
- ראה תשובת הרשב"א ח"ה צג' והשווה לדברי הרא"ש בתשובתו כלל מה סימן יג'.
- וראה עוד בתשובת בנימין זאב סימן קיט' אות ט'.
- וראה ספר התרומה סימן קיב'.
- וראה שולחן ערוך אבן העזר קכה סעיפים יא-יב וראה ט"ז שם.

הרחבות בדברי אחרונים ועיון בסוגיות אחרות לצורך הבנת דבריהם

- ראה גרש ירחים בסוגיין.
- להבנת דבריו בענין ביאור הגימטריה יש לעיין בסוגיית הגמ' לקמן בא. למטה 'על העלה של זית' עד כא: למעלה 'יצא זה שמחוסר כתיבה קציצה ונתינה'. וראה מחלוקת בעלי התוס' [הובאה בקצרה ברא"ש שם סימנים כא, כב].
- ראה מה שנאמר בגמ' להלן במשנה דף פב. מחלוקת ר' אלעזר וחכמים וראה גמ' שם פב: 'מאי טעמא דר"א' עד 'בעי רבי אבא'.
- ראה מה שכתב בדרך דרוש בספר 'טיול בפרדס'.
- ראה דברי הדברות משה בהערותיו לבאר דברי התוס'.

ביאור מחודש

- ראה ציטוט מספר ערוך השולחן סימן תרצא בענין מגילה של יא שורות.
- וראה עוד גמ' מגילה טז: וראה עוד שם יט.

שו"ת הרשב"א חלק ה סימן צג

שאלתם גט אשה אי צריך שרטוט, ואי כשר במשקי, ואם צריך י"ב שיטין לבד מחתימת העדים,

תשובה ראיתי עכשיו הכל נוהגין לכתוב י"ב שיטין ותולין הדבר בגמטריא של גט דעולה י"ב. אבל אני לא מצאתי באחד משני התלמודים שום זכר לזה כלל. ואדרבה שנינו (במס' גיטין י"ט ע"א) על הכל כותבין על עלי זית. וסתמא דמילתא דבעלי זית לא משכחת בו י"ב שיטין אלא שטוב לכתוב כן לכתחילה ולחוש למה שהעולם נוהגין. ובין שחתמו באותה שיטה שנגמר בו הגט או בשיטה בפני עצמה מלבד הי"ב שיטין הגט כשר ושרטוט נמי לא בעי (שהם) [שכך] שנינו על הכל כותבין על יד של עבד. ואין משרטטין יד העבד. והדין נותן שבכל מקום לא הצריכו שרטוט אלא במקראות ומשום כתיבה תמה שאין מזכירין בו שום מקרא. ובכתיבת משקי דע שבכל כתב ובכל לשון כשר בגט ואפילו לכתחילה. ובהדיא תנן גט שכתבו עברית ועדין יונית יונית ועדין עברית כשר. ויונית לאו דוקא דה"ה לפרסי ולשאר הלשונות אלא דחדא מינייהו נקיט. וכדאיאת בפרק המביא תניין (י"ט ע"ב). וגרסינן התם. א"ר אסי אמר לי הונא בר נתן הכי אמר אמימר האי שטרא פרסאה דחתימי עלה ישראל מגבינן ביה ממשעבדי. ואקשינן עלה והא לא ידעי למקרי, בדידעי. אי הכי מאי קמ"ל, בכל לשון כשר. תנינא, גט שכתבו עברית ועדין יונית וכו', ופרקי' הני מילי לגבי גיטין. אבל בעלמא לא. קמ"ל. אלמא אפי' פרסי ושאר לשונות כשר. ובהדיא תניא בתוס' גט שכתבו בה' לשונות וחתמו עליו עדים בה' לשונות כשר. כך היא הגיר' בס' שלנו. ואף על פי שהרמב"ם והראב"ד ז"ל גרסי פסול, מ"מ לא פסלוהו אלא מפני שכתבו בה' לשונות. הא בלשון אחד מאחד מן הלשונות כשר.

שו"ת הרא"ש כלל מה סימן יג

וגט שאינו משרטט ב"ב שיטות או שלא נכתב בכתיבה אשורית מרובעת או שדבוקות האותיות פוסלין בארצנו, וכך היו עושין בצרפת, אבל במקום עיגון שבא מארץ רחוקה ואין שיירות מצויות להביא אחר לא הייתי פוסלו.

שו"ת בנימין זאב סימן קיט

ט. ואחר כך ישב הסופר ויחתוך הקלף של הגט וירבענו ארכו יותר על רחבו וישרטטנו מצד השיער ויכתוב על צד הבשר וכשישרטטנו ישרטט אותו י"ב שיטין לא פחות ולא יותר כמנין גט כדכתב האשירי ואם חיסר או יתר אין לפוסלו בכך כדכתב ספר האגודה ריש פ"ק דגיטין משם אביאסוף והמרדכי גם כן כתבו ריש גיטין וכן דעת ר"א ז"ל וטעמא מאי כתבין י"ב שיטין רב סעדיא פירש והביאו בעשאי' סמ"ג סימן נ' וס"ה הביאו נמי סימן קי"ב משום דכתי' ספר כריתות כמנין שיטין שכריתות ס"ת ואמרי' פ"ק דבב"ב בין ספר לספר ד' שיטין והלא הן י"ו שיטין להבדלת ה' חומשים אלא י"ל דאין למנות הד' שלפני אלה הדברים שאינו אלא כחזור על הראשונים וי"א משום דכתיב במדרש והביאו הערוך ערך סרגל בב"ר פרשת כ"ה זה ספר אפילו סירגול הסופר

בס"ד
למדו לאדם הראשון פירוש סירגול שרטוט וגט הוא י"ב וזה הוא י"ב וכדאמרינן פ"ק דברכות גבי שמן המשחה ז"ה יהיה לי זה י"ב
לוג הוו ולי הדיוט בנימן נראה דטעם דכתבין י"ב שיטין כנגד י"ב שבטים כלומ' דע"י גט זה שהוא י"ב שיטין שרינן לה להנשא לכל
מי שתצי מישאל :

ספר התרומה הלכות גיטין סימן קיב

הכותב את הגט צריך לשרטטו ושלא יהיה לא פחות ולא יותר מ"ב שיטין. וכן המנהג וגט בגימ' י"ב ורב סעדיה כתב משום דכתיב ספר כריתות כמנין
שיטין שבכריתות ס"ת כדאמרינן פרק השותפין בין ספר לספר ד' שיטין חלק ד' שבין בראשית לואלה שמות וארבע שלפני ספר ויקרא וארבע שלפני ספר
וידבר הרי י"ב אבל ארבע שלפני ספר אלה הדברים לא חשיב דהיינו כמו חזון ושונוה התורה וי"א משום דכתיב זה ספר תולדות אדם ודרשינן במדרש
אפילו סרגול הספר נאמר לאדם הראשון וגם נמי נקרא ספר ומנין זה תריסר הוי וכי האי גוונא אמרי' פרק קמא דכריתות והוריות גבי שמן המשחה דכתיב
זה יהיה לי זה תריסר לוגי הוו.

שולחן ערוך אבן העזר הלכות גיטין סימן קכה

סעיף יא

[ג] נוהגין לעשותו טז (טו) <יא> שנים עשר שיטין.

סעיף יב

נוהגין { כא } לעשות יז שיטה שלשה עשר וחולקים אותה לשתיים, שבה חותמים העדים זה תחת זה. הנה: ומשרטטין אותה שתי שורות קטנות
גם כן. יח (טז) <יז> יט > ושרטט הכל קודם שיתחיל לכתוב הגט. גם ישרטט מן האלדין, ויהיו שורות הגט שוות, לא אחת ארוכה ואחת קצרה. ואם
לא שרטט כלל, כשר. וה"ה יד) אם הוסיף או פחת משנים עשר שיטין (ר"ן בסדר גיטין גם במדכוי ריש גיטין). י"א דאין להכשירן כי אם יט <
במקום עיגון (כז) שבה מאריך רחוקה ואין שירות מאויות. ונראה לי דהוא הדין לענין שרטוט. <יג> ואין לשרטט מבחוץ שלא במקום הכתב (כז) <
בס' הקונטרס ובסדר גיטין). וכתוב ללד הצער ולא בלד שער; (יז) כאל <ואם כתב <יד> במקום שער, יס פוסלן אותו (מהרי"ל). טו > ולי נראה
דבמקום עיגון אין להחמיר. וכשהסופר כותב לכתחילה יזהר שלא יגע בשרטוט שצדדין. ונוהגין לכתחילה להניח גליון מן האלדין (כג) כחצי אצבע,
ולמעלה כאצבע (סדר גיטין), ולמטה כדי תפיסת יד ויותר (מהרי"ל דעת עצמו).

ט"ז על שולחן ערוך אבן העזר הלכות גיטין סימן קכה סעיף יב

במקום שער יש פוסלן. הוא מהרי"ל שבא לפניו גט נכתב לצד השער לא מצאתי יד ורגל לפיסול זה דודאי לכתחילה יש לדמותו לס"ת
כיון דכתב לה ספר כריתות כתיב ואף על גב דדרשינן לה לספירת דברים מ"מ גם זה נלמד ממנו כמ"ש התוס' דף כ"ז. כל זה הוא
לכתחילה אבל בדיעבד ודאי כשר דהא קיי"ל אפילו על עלה של זית כותבין אפילו לכתחילה והאידך נפסל כאן דיעבד וכמדומה לי
שמהרי"ל אמר כן (מפני) הוראת שעה כי כתב שם לעיל מזה שהיה מזהיר לכתוב על צד הבשר ופעם אחת (היה) נכתב לצד השער ופסל
אותו להראות שלא יפה הם עושים שאינם נשמעין לו אבל אין בזה הוראה למעשה לפסול מכח זה ועכ"פ במקום עיגון או חשש עיגון
בשם צד אין להחמיר בזה :

גרש ירחים למהרא"ל צונץ מסכת גיטין דף ב עמוד א

(ד) בא"ד אור"ת משום דגט גימטריא י"ב. לכאורה אין בזה טעם, ואפשר לומר דהיה צריכין לעשות מספר שיטין בגט מטעם שכתבו התוס' לקמן
(דף כא, ב ד"ה יצא זה) בחתכו מקלף גדול נקרא מחוסר קציעה, ואם כן אם לא נייחד לו מנין שיטין בפרטות, לפעמים היה נשאר לו הרבה מן
הקלף ויבא לידי מכשול לחתוך, לכן נתחכמו קדמונים ז"ל לייחד מספר השיטין בפרטות, ואז ישער תחלה כמה יצטרך קלף שלא ישאר לו הרבה
בכדי שיבא לחתוך, וכיון שהוצרכו לייחד לו מנין שיטין תפסו מספר גט:

ובדרך דרש לפי שי"ב שבטים נקראו שבטי יה על ששמרו גדר הערוה שם יה שבין איש לאשה, וגם אשה נקראת בית, ביתו זו אשתו, וזו שמצא
בה ערות דבר ושלחה מביתו וחסר ב' של שבטים במה שיצאה חוץ לשטה ואחזה מעשה שטים, לזאת תפרד מ"ב שבטים ב"ב שיטים:

טיול בפרדס להרב שלמה זלמן ערנרייך אב"ד שאמלווא

ו) **נח** נחמ' ריש גיטין כי טעמים מה שכותבין י"ב שורות בגט ולעדיה
י"ל דנ"ש ס"ל אין מוגרשין אלא זה ערות דבר ואונס
לפי' לזיה דק"ל אפי' הקדיחה חנשילו י"מ הא אומר חז"ל דאפי' נזבח
מוריד דונעות הרי דדבר נוגיעה הוא לגרש את אשתו אם לא נאלץ
זה ערות דבר או עונות על דת משה וישראל וזהו צפי' תדומה
ציריעות הנשכן כתיב וזכרתי את חירועה הנשית אל נוול פני האהל
וכתב רש"י חלי רוחצ' חיריעה ה"י נזכרה פניה ככלה שהיא לניעה
שנזכרה פניה צלעיק ואפי' אשה שאינה נזכרה צכשקות ונלניעות עד
שבה לגרשה כותבין גט י"ב שורות נקום דהיא לא כקחה פניה ונזכר
ה"י חלי רוחצ' חיריעה צ' אמות שהוא י"ב טעמים ועצור שלא עשה
כן כותב י"ב שורות וסנן.

הועתק על ידי אוצר החכמה

דברות משה גיטין להגר"מ פיינשטיין בהערות הערה ג'

הערה ג

הנה על הא דכתבו החוס' שכותבין רק כנגד ג' הפסקים שלכן היא י"ב שיעין משים דלא תשניין הפסק שנין וידבר למשנה חורה ונתנו טעם דחוק לזה משים שאינו אלא חזר ושויה מה שלמעלה, איתא בזה"ש שכל המדרכי צבס הר"ר אברהם מעגל דחשיב כל ד' הפסקים אצל לא חשיב מכל הפסק אלא ג' שיעין משום דשורה אחת הא היה לריך כדי שיהיה שיעור פרשה פתוחה וישאר לחשיבות הפסק רק ג' שיעין צין ספר לספר, וינאורה היא טעם נכון, ולריך לומר דעטס הר"י בחוס' אליבא דר' הא"י גאון י' סעדיה גאון דסביר כהרמב"ם שפרשיות הראשונות מכל חומש אינן דין פרשיות שהרי החליל למנות הפרשיות מכל חומש צפ"ה מס"ת רק מפרשה השניה וכו' רקיע צבראשית ויקס מלך חדש צאלה שמות וכדכנה הכ"מ מדחק רבינו מלביור פרשיות שבראשי חמשה ספרים שבתירה משמע שאותן הפרשיות אינן לכללן לא צפתחות ולא צסחיות וציאו כן מספר קרית ספר לה"י מנחם לצית מאיר שהיא המחזירי שלכן מדין פרשה לא היה לריך להניח כלום והוא כל הדי' שיעין צבזיל דין הפסק שנין החומשים, וממלא שג"י הפסקים איכא י"ב שיעין ויכרחו

לדחוק צמה שלא חשיב הפסק שנין וידבר למשנה חורה ויכרחו לדחוק צזה, והר"א מעגל שבוצא בזה"ש סובר כתיס' צ"צ דף י"ג ד"ה ומסיים שכתבו צבס הר"י דהא דתינא ומסיים מנמטה ומתחיל למעלה לא קאי אלא אציצאים אצל צין חומש לחימש של תורה לריך להניח ומסיק מידי דהוי אפרשה פתוחה שאם היה מסוים מלמטה היה לריך להניח שיעה אחת ה"ג דין הוא להניח צסוף כל חומש פרשה של ד' שיעין, שלכן אינן נחשבים שיעה אחת שהוא לדין הפרשה ולא שייך להחשיב שהוא צבזיל הפסק אלא ג' שיעין שרק כשהחשוב גם הפסק שנין וידבר למשנה חורה איכא ה"ב שיעית כסדרת הר"א מעגל שבה"ש. **אבל** יקשה דהר"י בחוס' צ"צ הא סובר דהפרשיות שבתחלת החומשין הם צחשיבות פרשיות ואיך מפרש לרבי"ג ולרס"ג שהוא כנגד הפסקים הא לדידיה הם רק ג' שיעין להפסק, ואולי הכל הוא מלשון רבי"ג ורס"ג שהוא משום שהם סיבירין כהרמב"ם אצל הר"י עזמו יסבור כמורס לענין טעם ה"ב שיעין שכותבין צגע אצל הוא יחשוב כל ד' הפסקים אצל רק ג' שיעין מכל הפסק, אצל הוא דיתק דה"ל לאסוקי הר"י גם אליבא דעזמו.

דברות משה עמוד מס 158 גיטין פיינשטיין, משה בן דוד הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

אך אולי אם היה שייך לומר דהר"י סובר כהר"א צ' דצמניה שיעה שלמה היא פרשה סתימה צהלוק"ע הלכות ס"ת סימן י"ג דלא כר"ת שסובר שהיא פרשה פתוחה, ונימא שחיבת פתוחה צחתיס' צ"צ הוא מיותר ויש להיות רק מידי דבוח אפרשה שאם היה מסיים, וכמו שאיתא הלשון אח"כ שכתבו ה"ג דין הוא להניח צסוף כל חומש פרשה של ד' שיעין ולא כתבו פרשה פתוחה של ד' שיעין, ונימא שמתסבר שפרשיות הראשונות דהם תחלת החומשים לא שייך להחשיבן סתומות, דלכן סובר דחשיבות פרשיות של הראשונות אינו צבזיל הפסק דהא הוא הפסק דסתומה אלא הוא צעטס מלך ההתחלה ולא היה לריך צבזיל זה שום הפסק, דהרי פרשה ראשונה דבראשית הא ג"כ נחשבת פרשה ובראשית הא מתחלת צשורה ראשונה, שא"כ מה שריך ד' שיעין צין חומש לחומש הוא להפסק חומש דואלה שמים מבראשית שיהיה שייך חשיבות התחלת צחתיס' ואלה שמות וחשיבות פרשה הוא מלך שמתחיל צה, וא"כ נמלא שכל הדי' שיעין הוא להפסקי מחימש הראשין שלכן צ' הפסקים איכא י"ב שיעין ויכרחו לומר דהפסק שקודם משנה חורה לא חשיב. אצל כיון שלא מצינו צפיריש שהר"י חולק על ר"ת ויותר מראה שסובר כר"ת שהוא פתוחה וכדסובר כן גם הרמב"ם וכדגורסא שלפנינו צחתיס' צ"צ שהוא אליבא דהר"י דאיתא מידי דהוי אפרשה פתוחה שא"כ מסתבר להחשיב שיעה אחת להפסק פרשה פתוחה כהר"א מעגל שבה"ש, ול"ד לפרשה ראשונה דבראשית דהיא התחלה ממש לכל התורה, וצכנרה לריך לדחוק כדלעיל שהוא העתיק מה ששמע מרס"ג ומרס"ג אצל לדידיה ניחא ציותר, וסמך על מה שאיתא שיעה ר"ת בחוס' מנחית דף ל"ב שהוא מקימו, ואולי גם על חוס' צ"צ שהוא לשוני ממש שג"כ הוא מקומו, ועדיין ל"ע צזה.

והא שכתבו שאינו אלא חזר ושויה מה שלמעלה חמוס מאד שהרי איכא צמשנה חורה שתי מלות מלות שלא נכתבו צדי חומשים הראשונים, וגם הם העיקרים שחיים צכל זמן כק"ש ותפלה ומזחור וגיעין וקידושין ויצוס וחליצה ודיני עדות והזמה ומלקות ועוד כמה מלות שהם לכל עת ולכל זמן, ואף לזמן הצית כל דיני מלך ודיני התלחמות וחיוצ למוד התורה וללמד לאחרים והאמונה שהוא לכל רגע ורגע ואיך שייך לומר שהוא רק חזר ושויה, ואולי הכוונה דאם זכו ישראל ולא חטאו צעגל וצמרגלים והיו נכנסין לארץ מיד לא היחה ההתורה נחלקת אלא לארצטה חומשין וכל המלות שנאמרו צמשנה חורה היה נכתב צארצטה חומשין דהרי צבר נאמר צסיו, וכהא דאיתא צנדריס דף כ"ב א"ר אדא צרי חנינא אלמלא חטאו ישראל לא ניהן להם אלא חמשה חומשי חורה וספר יחושע צלצד מ"ט כי צרו חכמה רוב כעס, שלכן מה שנחלק לעוד ספר חמישי שהיה זה צבזיל התוכחות נלעז שיאמר להם מלות אלו שהרצה מהם הם עיקרים לכל זמן עוד הפעם אף שצבר אמרס לישראל תיכף צשניתו צהר סיני וגם יכתבם צספר זה שנכתבו כל הדברים שאמר יחד עם התוכחות והשירה דהאזינו, וממילא נקראו גם המלות שלא נכתבו צלשון חזר ושויה משום דנכתבו צמשנה חורה מעטס הציוי שמשח יחזור וישנה אותם צחוק דצריו צכריתת הצרית השני דצערצות מואצ, ועדיין ל"ע צזה.

דברות משה עמוד מס 159 גיטין פיינשטיין, משה בן דוד הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

סעיף ח: עשרת בני המן צריך לכתבם כשירה אך לא כשאר שירות שיש חלק תחת כתב וכתב תחת חלק אלא מניח חלק בין כתב לכתב כדי שלא תהא תקומה למפלתו [מגילה ט"ז]: כלומר כמו בניין שבנוי מקצתו בראש הכותל ומקצתו בסופו ובאמצעותו חלק וממילא שיפול ובירושלמי שם [פ"ג הל' ז'] אומר דאם לא עשה כן פסולה וזהו שכותבים תיבה בראש השיטה ותיבה בסוף השיטה ובאמצע פנוי ואומר שם דצריך לכתוב איש בריש דפא ואת בסופה ואח"כ פרשנדא בראש שיטה ואת בסופה וכן כולם עד ויזתא וכותב ויזתא בראש ועשרת בסופה וצריך להאריך בוי"ו דויזתא גם בכתיבתו להאריך וגם להאריך מעט בקריאתו וכן המנהג להמשיכו בנגינה ולפ"ז יש י"א פסקי שורות אלו דהמה היו עשרה ונתוסף איש ועשרת דכן מפורש בירושלמי שם:

סעיף ט: ודע שבאופן כתיבתם רבתה המחלוקת דהלבוש כתב דאיש צריך להיות בראש הדף ועשרת סוף הדף כלומר לא לבד בראש שיטה וסוף שיטה אלא גם ראש הדף וסוף הדף והיינו שיתפשטו על כל העמוד ולא לכתוב בעמוד הזה וזולתם אפילו תיבה אחת וזהו שאמרו בירושלמי איש בריש דפא ואת בסופה כלומר בסוף הדף ממש ויש מי שכתב דאם לא עשה כן פסול [א"ר בשם כנה"ג] וזהו הפריזו על המדה וראיה דבירושלמי פ"ג דמגילה [הל' ז'] אומר מקודם דין כתיבתה כתב על גבי כתב וביניהם חלק ואומר שם דאם לא עשה כן פסולה ואח"כ אומר דין זה דאיש בראש דפא ואת בסופו ואינו אומר דאם לא עשה כן פסול וכן הוא בפ"ג דמס' סופרים ע"ש ש"מ דזה אינו לעיכובא:

סעיף י: אמנם י"א דבעיקר הדבר טעות הוא דאין הכוונה בסוף הדף אלא בסוף שיטה דאל"כ בהכרח שהיו אותיות גדולות הרבה והרי לא נחשבו במסורה באותיות רבות [הגר"א סק"ה] ובאמת בירושלמי שם לא הזכיר רק איש בריש דפא ואת בסופה ועשרת לא הזכיר כלל וא"כ א"ש לפ"ז בפשיטות דאיש בראש דפא ממש בראש הדף ובראש השיטה ואת בסופה של השיטה וכן כולם אך במס' סופרים נזכר דעשרת בסופא דפא ע"ש והכוונה בסוף שיטה או דזה עצמו מקרי סופא דפא לעניין רוחבו של דף [ובזה מתורץ קושית הח"א ודו"ק] וכן משמע להדיא באור זרוע הגדול ובהג"א ספ"א שכתבו איש בראש השיטה ואת בסוף השיטה ושם על שם ואת על ואת עכ"ל ולא הזכירו כלל דעשרת בסוף הדף ולפ"ז כותבין אלו הי"א פסקי בי"א שיטין סמוכות זל"ז והאותיות ככל האותיות לבד וי"ו דויזתא הוא וי"ו רבתי ואח"כ יכתוב באותו עמוד שאר המגילה [שם] אמנם במסורת מגילת אסתר יש איש בראש הדף ועשרת בסוף הדף וסוף העמוד עכ"ל הרי להדיא דעשרת הוא בסוף העמוד ולכן יש מי שאומר דא"צ שיתחיל איש בראש הדף אלא שמקודם יכתוב בעמוד זה פסוקים שקודם זה ובסופו והיינו כשלא נשאר רק י"א שורות כותבין איש בראש השורה ועשרת בסוף הדף [ח"א בשם הגר"א]:

סעיף יא: אמנם המנהג כהלבוש דכן נראה להדיא ממס' סופרים ומה שלא נחשבו במסורה באותיות גדולות נראה דלא דמי לשאר גדולות שבאו במסורה דהתם יש סוד בגדלות האות משא"כ כאן דגדלותם אינם מפני עצם האות אלא מפני השיטות שא"כ בעניין אחר וממילא כיון דנמסר דאיש בראש דפא ועשרת בסוף דפא ממילא הוה כמסורה על אותיות גדולות שהרי א"כ בעניין אחר ואמת דמירושלמי לא מוכח מידי כיון שלא הזכירה הך דעשרת מיהו עכ"פ כיון שאמרה איש בראש דפא משמע בראש הדף ממש וכיון שבמס' סופרים ובמסורה דאסתר נאמר עשרת בסוף דפא ממילא דכן הוא ויש גשורסים גם בירושלמי עשרת בסוף דפא [ע"י] ולכן נלע"ד דכן יש לעשות לכתחלה שלא לכתוב בכל העמוד רק עשרת בני המן ואיש בראשו ועשרת בסופו וכ"כ אחד מהגדולים [ח"א וכ"מ בהגמ"י ע"ש]:

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יט עמוד א

ואמר רבי חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת, נקראת ספר - שאם תפרה בחוטי פשתן פסולה, ונקראת אגרת - שאם הטיל בה שלשה חוטי גידין כשרה, אמר רב נחמן: ובלבד שיהו משולשין. אמר רב יהודה אמר שמואל: הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים - לא יצא. אמר רבא: לא אמרן אלא דלא מחסרא ומייתרא פורתא, אבל מחסרא ומייתרא פורתא - לית לן בה. הכתובה בין הכתובים? אמר ליה: הרי אמרו הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא יצא. אמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן: הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים - לא יצא. ומחו לה אמוחא: בצבור שנו.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טז עמוד ב

דברי שלום ואמת, אמר רבי תנחום, ואמרי לה אמר רבי אסי: מלמד שצריכה¹ שרטוט כאמיתה של תורה.

דברים פרק כד, א-ד

(א) כי יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר ברית ונתן בידה ושלחה מביתו: (ב) ויצא מביתו והלכה והיתה לאיש אחר: (ג) וישנא האיש האחרון וכתב לה ספר ברית ונתן בידה ושלחה מביתו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה: (ד) לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחר אשר תשמאנה כי תושבה הוא לפניו ה' ולא תחטא את הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה: ס

ישעיהו פרק ב, א

(א) פה אמר ה' אי זה ספר כריתות אמת אשר שלחתיה או מי מנושי אשר מכרתי אתכם לו הן בעונתיכם נמכרתם ובפשעיהם שלחה אמתכם:

בראשית פרק ה, א-ב

(א) זה ספר תולדת אדם ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אותו: (ב) וזכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם: ס (ג) ויהי אדם שלשים ומאת שנה וילד בדמותו וצלמו ויקרא את שמו שת: (ד) ויהיו ימי אדם אחריו הולידו את שת ושלמה מאת שנה וילד בנים וקנות: (ה) ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים שנה ונמל: ס (ו) ויהי שת חמש שנים ומאת שנה וילד את אנוש: (ז) ויהי שת אחריו הולידו את אנוש שבע שנים ושלמה מאת שנה וילד בנים וקנות: (ח) ויהיו כל ימי שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה ונמל: ... ויהיו כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות שנה ונמל: (לב) ויהי נח בן חמש מאות שנה וילד נח את שם את חם ואת יפת: (א) ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה ובנות ילדו להם: (ב) וינראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מפל אשר בחרו: (ג) ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר ויהיו ימיו מאה ועשרים שנה: (ד) הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם הנה הגברים אשר מעולם אנשי השם: פ (ה) וינראו ה' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום: (ו) וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו: (ז) ויאמר ה' אמתקה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם: (ח) ונח מצא חן בעיני ה': פ